

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
P. CRUZ VILLALÓN
fremsat den 4. december 2014¹

Sag C-516/13

**Dimensione Direct Sales srl,
Michele Labianca
mod
Knoll International SpA**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesgerichtshof (Tyskland))

»Ophavsrettigheder — direktiv 2001/29/EF — retten til spredning — artikel 4, stk. 1 — begrebet »spredning til almenheden« ved salg eller på anden måde af et originalværk eller et eksemplar heraf — fremsættelse af tilbud — internetside, hvor der udbydes reproduktioner af beskyttede møbler til salg uden samtykke fra indehaveren af eneretten til spredning — invitatio ad offerendum — reklameforanstaltninger«

1. Der er i denne sag forelagt Domstolen tre præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet², hvilken bestemmelse tillægger indehaverne af ophavsretten en eneret til spredning af originaler af deres beskyttede værker eller eksemplarer heraf. De faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen, der adskiller sig fra dem, som hidtil er blevet behandlet, bl.a. i dommen i Peek & Cloppenburg-sagen³ og i Donner-sagen⁴, giver Domstolen lejlighed til igen at tage stilling til omfanget og rækkevidden af retten til spredning i denne bestemmelses forstand og til nærmere at afgrænse dette begreb.

I – Retsforskrifter

A – EU-retten

2. 28. betragtning til direktiv 2001/29 bestemmer:

»Ophavsretlig beskyttelse efter dette direktiv omfatter eneretten til at kontrollere spredning af et værk, der indgår i et fysisk gode. Første salg i Fællesskabet af et originalværk eller eksemplarer heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke udtømmer retten til at kontrollere videresalg af den pågældende frembringelse i Fællesskabet. Retten bør ikke udtømmes i forbindelse med videresalg af et

1 — Originalsprog: fransk.

2 — EFT L 167, s. 10.

3 — C-456/06, EU:C:2008:232.

4 — C-5/11, EU:C:2012:370.

originalværk eller eksemplarer heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke uden for Fællesskabet. Udlejnings- og udlånsrettighederne for ophavsmænd er fastsat i direktiv 92/100/EØF. Retten til spredning i henhold til dette direktiv gælder med forbehold af bestemmelserne vedrørende udlejnings- og udlånsrettighederne i kapitel I i det pågældende direktiv.«

3. Artikel 4 i direktiv 2001/29, hvorved eneretten til spredning er fastsat, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde enhver form for spredning til almenheden ved salg eller på anden måde af deres originalværker eller eksemplarer heraf.

2. Spredningsretten udtømmes ikke i Fællesskabet for så vidt angår originalværker eller eksemplarer heraf, medmindre første salg eller anden overdragelse af ejendomsret i Fællesskabet af den pågældende genstand foretages af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.«

B – De tyske bestemmelser

4. § 15 i den tyske lov om ophavsret og beslægtede rettigheder (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz)⁵ bestemmer:

»(1) Ophavsmanden har eneretten til udnyttelse af værket i fysisk form; denne ret omfatter bl.a.:

1. reproduktionsretten (§ 16)
2. spredningsretten (§ 17)
3. fremvisningsretten (§ 18).

[...]«

5. I UrhG's § 17, stk. 1, defineres spredningsretten på følgende måde:

»(1) Spredningsretten er retten til at udbyde originalværket eller eksemplarer heraf til almenheden eller bringe originalværket eller eksemplarer heraf i omsætning.«

II – De faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen

6. Knoll International⁶ SpA er et italiensk selskab, som er en del af den internationale Knoll-koncern, hvis moderselskab, Knoll Inc.⁷, har hovedsæde i Pennsylvania (De Forenede Stater). Knoll-koncernen fremstiller og sælger møbler over hele verden, herunder møbler skabt af Marcel Breuer og Ludwig Mies van der Rohe, som nyder ophavsretlig beskyttelse som brugskunstgenstande. Knoll International er indehaver af den ophavsretlige eneret til de møbler, der er skabt af Marcel Breuer, og har bemyndigelse til at håndhæve ophavsretten til Ludwig Mies van der Rohe møblerne, som er indehavet af Knoll.

5 – Herefter »UrhG«.

6 – Herefter »Knoll International«.

7 – Herefter »Knoll«.

7. Dimensione Direct Sales srl⁸, den første sagsøger i hovedsagen, er et selskab med begrænset ansvar i henhold til italiensk ret, hvis direktør er den anden sagsøger i hovedsagen, Michele Labianca. Dimensione Direct Sales forhandler designermøbler i Europa ved direkte salg og udbyder møbler til salg på sin internetside www.dimensione-bauhaus.com, der bl.a. er tilgængelig i en tysksproget version. Selskabet reklamerede desuden i 2005 og 2006 for de tilbudte varer i forskellige tyske aviser og magasiner samt i en reklamebrochure, der indeholdt følgende henvisning: »Køb Deres møbler i Italien og betal først ved afhentning eller ved levering pr. efterkrav gennem et speditionsfirma (som vi om ønsket kan formidle).«

8. Med støtte i ophavsretten anlagde Knoll International sag ved Landgericht Hamburg (Tyskland) med påstand om, at der blev nedlagt forbud mod, at sagsøgerne i hovedsagen udbød møbler i Tyskland svarende til de møbler, som er designet af Marcel Breuer og Ludwig Mies van der Rohe, for så vidt som møblerne ikke hidrørte fra Knoll International eller Knoll. Knoll International nedlagde endvidere påstand om, at sagsøgerne i hovedsagen blev pålagt at fremlægge oplysninger, samt om, at det blev fastslået, at de var erstatningspligtige, og at dommen blev offentliggjort.

9. Landgericht Hamburg tog Knoll Internationals påstand til følge, og rettens afgørelse blev stadfæstet under appel til Hanseatisches Oberlandesgericht (Tyskland). Sagsøgerne i hovedsagen fik derefter tilladelse til at indgive en »revisionsanke« til den forelæggende ret.

III – De præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne ved Domstolen

10. Da Bundesgerichtshof (Tyskland) fandt, at afgørelsen af den tvist, den er forelagt, kræver, at Domstolen udtaler sig om fortolkningen af bestemmelserne i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29, har den forelagt Domstolen følgende tre præjudicielle spørgsmål:

»1) Omfatter retten til spredning i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29[...] retten til at udbyde originalværket eller eksemplarer heraf til almenheden med henblik på erhvervelse?

Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:

2) Omfatter retten til at udbyde originalværket eller eksemplarer heraf til almenheden med henblik på erhvervelse ikke alene tilbud om kontrakt, men tillige reklameforanstaltninger?

3) Udgør det ligeledes en krænkelse af retten til spredning, såfremt tilbuddet ikke fører til erhvervelse af originalværket eller eksemplarer heraf?«

11. I forelæggelsesafgørelsen har Bundesgerichtshof anført grundene til, at de tre spørgsmål ifølge retten skal besvares bekræftende. Under henvisning til, at et af formålene med direktiv 2001/29 er at sikre et højt beskyttelsesniveau for ophavsretten og et passende vederlag, finder Bundesgerichtshof, at direktivets artikel 4, stk. 1, skal fortolkes udvidende.

12. Ifølge Bundesgerichtshof bør eneretten til at tillade eller forbyde »enhver form for spredning« til almenheden »ved salg eller på anden måde« af originalværker eller eksemplarer heraf omfatte tilbud om salg af reproduktioner, dvs. ikke alene tilbud om kontrakt, men tillige reklameforanstaltninger, og dette bør gælde, selv om der ikke sker erhvervelse af det originale værk eller en reproduktion heraf. Tilbud skal således forstås i økonomisk forstand og er ikke sammenfaldende med det juridiske begreb »tilbud om kontrakt«, hvorfor reklameforanstaltninger, der indeholder opfordring til erhvervelse af en reproduktion af et værk, i sig selv udgør et tilbud til almenheden, der er omfattet af spredningsretten som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29.

8 — Herefter »Dimensione Direct Sales«.

13. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at dommen i sagen Peek & Cloppenburg⁹ ikke er i modstrid med denne fortolkning af retten til spredning. Selv om det er korrekt, at Domstolen i den pågældende dom fastslog, at det alene var handlinger, der indebærer en overdragelse af ejendomsretten, som er omfattet af begrebet »spredning til almenheden«, kan de grunde, som Domstolen anførte i denne henseende, dog ikke fortolkes således, at spredningsretten i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 ikke omfatter handlinger, der forbereder en sådan overdragelse. Tilbud om erhvervelse af et originalværk eller et eksemplar heraf er forbundet med en overdragelse af ejendomsretten til denne genstand, da det tilsigter en sådan overdragelse.

14. Den forelæggende ret har desuden henvist til, at Domstolen i Donner-dommen¹⁰ fastslog, at en erhvervsdrivende, der retter sin reklamering mod de medlemmer af almenheden, som er bosat i en bestemt medlemsstat, og skaber eller stiller en særlig leveringsordning og betalingsmetode til rådighed for dem, eller tillader en tredjemand at gøre dette, hvorved det er muligt for disse medlemmer af almenheden at modtage leveringer af eksemplarer af værker, der er ophavsretligt beskyttet i den samme medlemsstat, foretager en »spredning til almenheden« som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 i den medlemsstat, hvor leveringen finder sted.

15. Sagsøgerne og de sagsøgte i hovedsagen samt den spanske regering og Europa-Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg og afgivet mundtlige indlæg under retsmødet, der blev afholdt den 11. september 2014.

IV – De præjudicielle spørgsmål

A – Parternes bemærkninger

16. Sagsøgerne i hovedsagen har gjort gældende, at der i et tilfælde som det i hovedsagen foreliggende, dvs. et tilfælde, hvor der blot udbydes beskyttede møbler, ikke kan være tale om spredning i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29, hverken »ved salg« eller »på anden måde end et salg«. Selv om Domstolen i Donner-dommen¹¹ tog hensyn til reklameforanstaltninger, var det alene som indikation af den erhvervsdrivendes hensigt til at henvende sig til medlemmer af almenheden i den medlemsstat, hvor spredningshandlingen faktisk fandt sted.

17. Synspunktet om at fremme en vid fortolkning af begrebet spredning med henblik på at sikre beskyttelsen af rettighedshaverne, herunder bl.a. sikre, at deres kommercielle afsætningsmuligheder ikke skades, savner grundlag, når et tilbud ikke giver anledning til noget køb. I et sådant tilfælde har rettighedshaveren ikke lidt noget tab og har derfor ikke ret til nogen godtgørelse. Ligeledes er det ikke nødvendigt at udvide begrebet spredning med henblik på at få et forbud mod reklameforanstaltninger, eftersom de kompetente retters mulighed for at udstede et foreløbigt forbud med henblik på at forhindre en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed er udtrykkeligt fastsat i artikel 9, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder¹². Handlinger, der går forud for en handling, som krænker en intellektuel ejendomsrettighed, kan således forbydes på dette grundlag, uden at det er nødvendigt at anse dem for at være rettighedskrænkende i sig selv.

9 — EU:C:2008:232.

10 — EU:C:2012:370.

11 — EU:C:2012:370.

12 — EUT L 157, s. 45.

18. Henset til omstændighederne i hovedsagen har Knoll International anført, at den forelæggende ret med sine spørgsmål i det væsentlige søger at afgøre, om den reklamering, der er foretaget af Dimensione Direct Sales, kan forbydes, for så vidt som den udgør en krænkelse af selskabets eneret til spredning som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29. Knoll International er imidlertid af den opfattelse, at disse spørgsmål er baseret på en fejlagtig fortolkning af rækkevidden af spredningsretten i denne bestemmelses forstand, idet den hviler på den fortolkning, som Domstolen anlagde deraf i dommen i sagen Peek & Cloppenburg¹³, som var for restriktiv.

19. Domstolen fastslog således, at ophavsretsindehaveren i medfør af eneretten til spredning kun har ret til at kontrollere overdragelsen af ejendomsretten til originalen eller en kopi af et brugskunstværk og ikke har andre rettigheder. Denne fortolkning er imidlertid ikke i overensstemmelse med ånden bag og formålet med direktiv 2001/29.

20. Knoll International har anført, at det spørgsmål, der rejses i den præjudicielle anmodning, i det væsentlige er, hvorvidt artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 i overensstemmelse med international ret skal anses for et regelsæt, der fastsætter en minimumsbeskyttelse eller derimod en harmoniseret maksimumsbeskyttelse.

21. Selskabet har i denne henseende anført, at ophavsretstraktaten, der er vedtaget af Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (WIPO) i Genève den 20. december 1996 og godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 2000/278/EF af 16. marts 2000¹⁴, ikke kan fortolkes således, at traktaten gør indgreb i de rettigheder, der sikres ved de nationale lovgivninger, i det foreliggende tilfælde alle tænkelige, kendte og ukendte rettigheder til udnyttelse af et værk både materielt og immaterielt set, som er tildelt indehaveren af ophavsretten ved UrhG's § 17, stk. 1. Artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 fortolket i overensstemmelse med ophavsretstraktaten kan følgelig ikke have en begrænsende virkning på de rettigheder, som ophavsmændene til brugskunstværker allerede havde i medlemsstaterne før nævnte direktivs vedtagelse.

22. Knoll International foreslår følgelig, at de præjudicielle spørgsmål besvares med, at spredningsretten fastsat i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 omfatter retten til at udbyde originalværket eller eksemplarer heraf til almenheden med henblik på erhvervelse, idet det præciseres, at denne ret ikke alene omfatter fremsættelse af tilbud om kontrakt, men tillige reklameforanstaltninger, og at der kan ske krænkelse af denne ret, selv hvis tilbuddet ikke fører til erhvervelse. Selskabet er af den opfattelse, at artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 under alle omstændigheder ikke kan være til hinder for en national bestemmelse, hvorved ophavsmanden tildeles denne ret.

23. Den spanske regering har foreslået en særskilt bekræftende besvarelse på de tre spørgsmål, der er forelagt Domstolen.

24. For det første har den spanske regering under henvisning til Donner-dommen¹⁵ understreget, at der ikke kan være tale om spredning uden en salgsaftale og levering af den solgte genstand til køberen. Regeringen har dog understreget, at det er en nødvendig forudsætning for, at der kan ske salg, at der fremsættes tilbud om kontrakt til almenheden, og den er følgelig af den opfattelse, at spredningsretten må omfatte tilbud om kontrakt som en forberedende foranstaltning, der er en nødvendig forudsætning for enhver salgskontrakt.

13 — EU:C:2008:232.

14 — EFT L 89, s. 6, herefter »ophavsretstraktaten«.

15 — EU:C:2012:370.

25. Regeringen har dernæst anført, at spredningsretten ikke alene omfatter tilbuddet om kontrakt, men også reklamering, for så vidt som sidstnævnte i overensstemmelse sit formål indgår i en række forberedende handlinger forud for salget af en vare, og for så vidt som salget ikke kan gennemføres uden.

26. Endelig har regeringen anført, at der kan ske krænkelse af eneretten til spredning uden et faktisk salg, eftersom tilbuddet optræder inden for rammerne af en salgs- og distributionskanal, der er særligt tiltænkt erhvervelsen af de omtvistede beskyttede genstande, hvilket indebærer en adfærd, der er rettet mod en bestemt kundekreds.

27. Kommissionens standpunkt har udviklet sig fra den skriftlige til den mundtlige fase af sagen.

28. I sit skriftlige indlæg har Kommissionen principalt gjort gældende, at en spredningshandling som omhandlet i artikel 4, stk. 1, direktiv 2001/29 i henhold til Domstolens gældende praksis, som den følger af dommene Peek & Cloppenburg¹⁶ og Donner¹⁷, forudsætter et salg eller en anden overdragelse af ejendomsretten. Denne restriktive fortolkning af begrebet spredning, hvorved handlinger, der går forud for indgåelsen af en salgsaftale, udelukkes fra anvendelsesområdet for artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29, er ikke i modstrid med det formål, der forfølges med direktivet, dvs. at sikre et højt beskyttelsesniveau, og garanterer desuden retssikkerheden, for så vidt som tilstedeværelsen af et salg eller en anden overdragelse af ejendomsretten kan konstateres på baggrund af objektive kriterier.

29. Under den mundtlige forhandling har Kommissionen imidlertid anført, at udelukkelsen af ethvert tilbud om salg fra begrebet spredning vil kunne skabe en lakune i beskyttelsen af ophavsretsindehaverne, for så vidt som de først vil kunne udnytte de retsmidler, der er foreskrevet ved direktiv 2004/48, når et faktisk salg er konstateret. Kommissionen er følgelig af den opfattelse, at det kan overvejes at fortolke begrebet på en sådan måde dels, at visse tilbud bliver omfattet, for så vidt som denne mulighed bliver omhyggeligt afgrænset og de tilbudskriterier, der er omfattet af spredningsretten, bliver præcist og ensartet defineret af Domstolen, dels at fortolkningen af stk. 1 og 2 i artikel 4 i direktiv 2001/29 afkobles. Sagt med andre ord – såfremt et tilbud i sig selv eventuelt kan anses for at være omfattet af nævnte stk. 1, uanset om der er sket et faktisk salg eller en anden overdragelse af ejendomsretten, kan tilbuddet derimod ikke anses for at medføre, at spredningsretten udtømmes som omhandlet i nævnte stk. 2.

B – Bedømmelse

30. Før der tages fat på at besvare de spørgsmål, der er stillet af den forelæggende ret, skal jeg gøre tre indledende bemærkninger.

31. Indledningsvis bemærkes, at den sag, der føres af Knoll International i hovedsagen, primært har til formål at anmode den forelæggende ret om i medfør af UrhG's § 15, stk. 1, nr. 2, at forbyde Dimensione Direct Sales at udbyde kopier af beskyttede møbler, som ikke hidrører fra Knoll eller Knoll International, til salg, idet det skal præciseres, at denne anmodning ikke er støttet på en konstatering af salg af møbler, der faktisk er gennemført eller behørigt fastslået. Anmodningen består i det væsentlige i – uden at dette dog er blevet præciseret af hverken Knoll International eller den forelæggende ret – at forbyde Dimensione Direct Sales at benytte sin internetside til at udbyde de omtvistede møbler til salg til offentligheden i Tyskland. Der er med andre ord tale om at forbyde selskabet at foretage markedsføring af de omtvistede møbler i Tyskland ved hjælp af dets internetside, eller i bredere forstand ved hjælp af reklameforanstaltninger.

16 – EU:C:2008:232.

17 – EU:C:2012:370.

32. Nærværende sag adskiller sig følgelig faktisk set fra de sager vedrørende fortolkningen af artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29, som tidligere har været behandlet af Domstolen, og som parterne har henvist til. I den sag, der gav anledning til Peek & Cloppenburg-dommen¹⁸, vedrørte de omtvistede faktiske omstændigheder offentlig fremvisning af reproduktioner af beskyttede møbler og muligheden for, at almenheden gjorde brug af de pågældende reproduktioner, uden nogen form for markedsføring og dermed ikke noget faktisk og behørigt konstateret salg heraf eller nogen hensigt til markedsføring. I de sager, der gav anledning til dommene i sagerne Donner¹⁹ og Blomqvist²⁰, havde de omtvistede varer derimod været genstand for et faktisk og konstateret salg og/eller levering eller leveringsforsøg. I tvisten i hovedsagen er det til gengæld postuleret, at Dimensione Direct Sales har til hensigt at markedsføre de omtvistede møbler, men at der ikke har været konstateret faktisk salg eller levering.

33. Dernæst er det præciseret af den forelæggende ret, uden at dette er blevet bestridt, dels, at de omtvistede møbler er ophavsretligt beskyttede i Tyskland som brugskunstværker, dels at Dimensione Direct Sales udbyder kopier af disse møbler til salg på sin internetside bl.a. rettet mod den tyske offentlighed uden tilladelse fra indehaverne af rettighederne dertil, i det konkrete tilfælde uden tilladelse fra Knoll International og/eller Knoll.

34. Det skal i denne henseende bemærkes, at selv om det er den forelæggende ret, som det tilkommer at fastslå de påståede faktiske forhold, påhviler det ligeledes retten i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i direktiv 2004/48 at sikre i den forbindelse, at foranstaltninger, procedurer og retsmidler, der er nødvendige for at sikre håndhævelsen af de intellektuelle ejendomsrettigheder, anvendes på en sådan måde, at der ikke opstår hindringer for lovlig samhandel²¹, og at der ydes garanti mod misbrug af dem. Særligt påhviler det retten sikre sig, at de omtvistede møbler ikke er blevet lovligt markedsført af rettighedshaverne eller med deres samtykke, og at den eneret til spredning af møblerne, som de råder over, ikke er blevet udtømt i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i direktiv 2001/29.

35. Endelig skal det bemærkes, at den forelæggende ret med sit andet præjudicielle spørgsmål nærmere bestemt ønsker, at Domstolen oplyser, om »reklameforanstaltninger« inden for fremsættelse af tilbud kan være omfattet af spredningsretten som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29. Imidlertid har den forelæggende ret kun fremlagt meget få oplysninger om de reklameforanstaltninger, der er foretaget af Dimensione Direct Sales eller på anden måde omhandlet, idet retten blot har henvist til reklamer i aviser og magasiner i 2005 og 2006²². Retten har heller ikke givet nogen præcis forklaring på, hvorfor den mener, at svaret på dette spørgsmål er nødvendigt for, at den kan afgøre den tvist, der er forelagt for den, og træffe de foranstaltninger, som Knoll har anmodet om, hvilke er summarisk sammenfattet i punkt 31 ovenfor.

36. Som det fremgår af Domstolens faste praksis, er det, for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i al fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål²³. Domstolen har også gentagne gange fastslået, at begrundelsen for et præjudicielt spørgsmål ikke er, at Domstolen skal afgive responsa vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, men at der foreligger et behov med henblik på selve afgørelsen af en retstvist, der vedrører EU-retten²⁴.

18 — EU:C:2008:232.

19 — EU:C:2012:370.

20 — C-98/13, EU:C:2014:55.

21 — Jf. i denne henseende præambelen til og artikel 41, stk. 1, i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder, der fremgår af bilag 1 C til overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, godkendt på Fællesskabets vegne for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence, ved Rådets afgørelse 94/800/EF af 22.12.1994 (EFT L 336, s. 1, 214). Jf. ligeledes dom Bericap Záródástechnikai (C-180/11, EU:C:2012:717).

22 — Jf. ovenfor, punkt 7.

23 — Jf. bl.a. dom ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

24 — Jf. bl.a. dom Romeo (C 313/12, EU:C:2013:718, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

37. Jeg er følgelig af den opfattelse, at det i mangel af udførlige oplysninger om den omhandlede faktiske situation og af nogen indikation af karakteren og rækkevidden af de foranstaltninger, som den forelæggende ret påtænker at træffe, ikke vil være muligt for Domstolen at foretage en saglig korrekt besvarelse²⁵ af det andet spørgsmål, og at spørgsmålet derfor skal afvises.

38. Med udgangspunkt i disse bemærkninger og idet det præciseres, at jeg vil behandle det første og tredje spørgsmål samlet, skal der indledningsvis henvises til, at Domstolen i dommen i Peek & Cloppenburg-sagen²⁶ fastslog, at hverken artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 eller nogen anden bestemmelse heri indeholder en tilstrækkelig præcisering af begrebet spredning til almenheden af et ophavsretligt beskyttet værk²⁷. Domstolen understregede imidlertid også, at dette begreb så vidt muligt²⁸ skulle fortolkes i lyset af bl.a. bestemmelserne i ophavsretstraktaten, idet direktiv 2001/29 har til formål at gennemføre de forpligtelser, der i henhold til ophavsretstraktaten påhviler Fællesskabet²⁹, og direktivets artikel 4 har til formål at gennemføre ophavsretstraktatens artikel 6³⁰.

39. Domstolen understregede, at ophavsretstraktatens artikel 6, stk. 1, definerer begrebet retten til udbredelse – hvilken ret tilkommer ophavsmændene til litterære og kunstneriske værker – som eneretten til at tillade, at originalen og kopier af deres værker gøres tilgængelige for almenheden gennem salg eller »anden overdragelse af ejendomsretten«³¹, og fastlog, at begrebet spredning ved salg eller på anden måde, skal fortolkes som »en form for spredning, der skal *indebære* en overdragelse af ejendomsretten«³².

40. Idet Domstolen henviste til, at indholdet af begrebet »spredning« som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 desuden skulle undergives en selvstændig EU-retlig fortolkning, der ikke kan afhænge af den lov, der finder anvendelse på transaktioner, i forbindelse med hvilke der finder spredning sted³³, præciserede Domstolen ligeledes, at »spredning til almenheden [*var*] karakteriseret ved en række handlinger, der i det mindste omfatter indgåelse af en salgsaftale, som gennemføres ved levering til et medlem af almenheden«³⁴.

41. I modsætning til, hvad Dimensione Direct Sales har gjort gældende, kan de definitioner, som Domstolen således har givet, og som skal sættes ind i den ovenfor fremhævede sammenhæng³⁵, ikke fortolkes således, at de er til hinder for, der kan konstateres en krænkelse af eneretten til spredning, når der ikke er gennemført et faktisk salg, såfremt det må antages, at de handlinger, der eventuelt er forbudte i medfør af eneretten til spredning, indgår i en sammenhæng, som klart er bestemt til at fremme indgåelsen af et sådant salg.

42. For at gengive den tanke, som generaladvokat Jääskinen ganske rigtigt har udtrykt i sit forslag til afgørelse i Donner-sagen³⁶, »skal begrebet spredning ved salg fortolkes således, at ophavsmændene får den faktiske og effektive kontrol med markedsføringen af kopier af deres værker, fra reproduktionen gennem handelskanaler til konsumtionen af ophavsretten i henhold til [...] artikel 4, stk. 2«, i direktiv 2001/29.

25 — Jf. i denne henseende bl.a. domme Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, præmis 32 og 33) og Zurita García og Choque Cabrera (C-261/08 og C-348/08, EU:C:2009:648, præmis 35).

26 — EU:C:2008:232.

27 — Ibidem, præmis 29.

28 — Domme Peek & Cloppenburg (EU:C:2008:232, præmis 30 og 31) og Donner (EU:C:2012:370, præmis 23).

29 — Dom Peek & Cloppenburg (EU:C:2008:232, præmis 31).

30 — Ibidem, præmis 35.

31 — Ibidem, præmis 32.

32 — Ibidem, præmis 33.

33 — Dom Donner (EU:C:2012:370, præmis 25).

34 — Domme Donner (EU:C:2012:370, præmis 26) og Blomqvist (EU:C:2014:55, præmis 28).

35 — Jf. ovenfor, punkt 31 og 32.

36 — C-5/11, EU:C:2012:195, punkt 53.

43. Dette kan for det første være tilfældet med fremsættelse af tilbud eller ethvert udbud til salg af beskyttede genstande foretaget uden rettighedshaverens samtykke via en internetside, der stiller instrumenter til rådighed for alle interesserede personer, som gør det muligt for dem at betale for deres køb, og som tilvejebringer midler til at få det købte leveret.

44. Når en internetside således fremstår som en hjemmeside for detailhandel, der varetager markedsføring af beskyttede genstande, uanset om det er på permanent basis, periodisk eller fra tid til anden, ved at give bestemte oplysninger om genstandene og deres pris og ved at indeholde elementer, der gør det teknisk muligt at købe genstandene og få dem leveret til køberen³⁷, dvs. som en hjemmeside, der er konfigureret med henblik på indgåelse af salgskontrakter, må det anses for vidnesbyrd om en vilje til at tilvejebringe en distributionskanal for de pågældende genstande, der uanset om de fysiske eller juridiske personer, som har ansvaret for den pågældende side, overholder de gældende lovbestemmelser³⁸, er omfattet af forbuddet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29.

45. Under sådanne omstændigheder, der synes at svare til de i hovedsagen foreliggende, er viljen hos den hjemmesideansvarlige til at markedsføre beskyttede genstande tilstrækkelig åbenbar, og sandsynligheden for, at der er eller vil blive gennemført et faktisk salg, er tilstrækkelig stor til, at indehaverne af ophavsretten til de pågældende genstande kan godtgøre, at der er tale om en hindring for deres eneret til spredning, forudsat at denne ret ikke er udtømt som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i direktiv 2001/29, og idet det i givet fald påhviler den ret, der eventuelt forelægges et sådant søgsmål, at træffe de foranstaltninger, der er fastsat bl.a. ved anvendelse af artikel 6 i direktiv 2004/48, med henblik på at tilvejebringe de nødvendige beviser.

46. Ud fra denne synsvinkel er der grundlag for at forkaste det argument, der er anført af Dimensione Direct Sales, hvorefter det ikke er nødvendigt at fremme en vid betydning af begrebet spredning som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29, eftersom det er muligt for medlemsstaternes retslige myndigheder på grundlag af artikel 9, stk. 1, litra a), i direktiv 2004/48 at udstede et foreløbigt påbud til »en påstået krænkende part« med henblik på at forhindre en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed. De spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet Domstolen, vedrører således kernen i spredningsretten og ikke de processuelle regler, hvorved en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed i øvrigt kan forhindres.

47. Det samme vil, i videre forstand, men på grundlag af samme synspunkt, ligeledes kunne være tilfældet med enhver opfordring til at gøre tilbud (»invitatio ad offerendum«) eller enhver reklameforanstaltning³⁹, der vedrører beskyttede genstande og henvender sig til en bestemt kundekreds, for så vidt som de sker ved hjælp af eller i forbindelse med en internetside navnlig i den åbenbare hensigt at medvirke til indgåelsen af salgskontrakter om de pågældende genstande eller på afgørende måde bidrage til overdragelsen af ejendomsretten til dem.

37 — Jf. til dette punkt meddelelse fra Kommissionen af 16.12.2013, En køreplan for gennemførelse af det indre marked for pakkelevering – Opbygge tillid til leveringstjenester og tilskynde til onlinesalg, KOM(2013) 886 endelig.

38 — Der kan i denne henseende være tale om forskrifterne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8.6.2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (»direktivet om elektronisk handel«) (EFT L 178, s. 1) eller kravene opstillet i direktivet om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg; jf. navnlig artikel 6 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25.10.2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304, s. 64).

39 — Jf. dom Donner (EU:C:2012:370, præmis 29). Jf. ligeledes, men modsætningsvis, forslag til afgørelse fra generaladvokat Jääskinen i Donner-sagen (EU:C:2012:195, punkt 54).

48. Følgelig foreslår jeg Domstolen at besvare de præjudicielle spørgsmål stillet af den forelæggende ret med, at artikel 4, stk. 1, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at retten til spredning som omhandlet i denne bestemmelse omfatter retten for indehaveren af ophavsretten til et beskyttet originalværk eller eksemplarer heraf til at forbyde tredjemand at udbyde det nævnte originalværk eller de nævnte eksemplarer heraf til salg til almenheden uden dennes samtykke, herunder også såfremt dette udbud ikke har ført til nogen erhvervelse, for så vidt som et sådant udbud sker i den åbenbare hensigt at indgå salgskontrakter eller andre kontrakter, som indebærer en overdragelse af ejendomsretten dertil.

V – Forslag til afgørelse

49. Jeg foreslår, at Domstolen besvarer de præjudicielle spørgsmål, der er forelagt af den forelæggende ret, som følger:

»Artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet skal fortolkes således, at retten til spredning som omhandlet i denne bestemmelse omfatter retten for indehaveren af ophavsretten til et beskyttet originalværk eller eksemplarer heraf til at forbyde tredjemand at udbyde det nævnte originalværk eller de nævnte eksemplarer heraf til salg til almenheden uden dennes samtykke, herunder også såfremt tilbuddet ikke har ført til nogen erhvervelse, for så vidt som et sådant udbud sker i den åbenbare hensigt at indgå salgskontrakter eller andre kontrakter, som indebærer en overdragelse af ejendomsretten dertil.«